

RAPORT ROCZNY

2003

BFG

Bankowy Fundusz Gwarancyjny

ul. ks. Ignacego Jana Skorupki 4, 00-546 Warszawa

tel. (0 22) 58 30 700, 58 30 701

e-mail: kancelaria@bfg.pl, www.bfg.pl

SPIS TREŚCI:

SŁOWO WSTĘPNE	5
RAPORT ZARZĄDU	9
DZIAŁALNOŚĆ GWARANCYJNA	10
☐ Zasady funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów	10
☐ Zakres i wysokość gwarancji	10
☐ Fundusz ochrony środków gwarantowanych	11
☐ Środki odzyskane z mas upadłości banków i ich rozliczenie	12
☐ Nowe regulacje prawne związane z gwarantowaniem depozytów	12
☐ Działalność gwarancyjna w 2003 roku	12
☐ Działalność gwarancyjna w latach 1995-2003	13
☐ Przedawnienie roszczeń	13
SYSTEM POMOCY ZAGROŻONYM BANKOM	14
☐ Cele i zasady działalności pomocowej	14
☐ Fundusz pomocowy	14
☐ Pożyczki z funduszu pomocowego w 2003 roku	15
☐ Pożyczki udzielone bankom w latach 1995-2003	16
POŻYCZKI Z FUNDUSZU RESTRUKTURYZACJI BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH	17
KONTROLE W BANKACH ORAZ MONITOROWANIE ICH SYTUACJI FINANSOWEJ	18
☐ Kontrole bezpośrednie w bankach	18
☐ Monitorowanie banków	19
☐ Wykonywanie funkcji kuratora	20
GROMADZENIE I ANALIZOWANIE INFORMACJI O BANKACH	20
☐ Źródła informacji o bankach	20
☐ System gromadzenia i analizy informacji	20
WSPÓLDZIAŁANIE Z MINISTERSTWEM FINANSÓW, NARODOWYM BANKIEM POLSKIM, KOMISJĄ NADZORU BANKOWEGO, ZWIĄZKIEM BANKÓW POLSKICH, KRAJOWYM ZWIĄZKIEM BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH I BANKAMI	21
WSPÓŁPRACA MIĘDZYKRAJOWA	21
DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNO-INFORMACYJNA	22
WŁADZE I ORGANIZACJA BANKOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO	23
☐ Skład osobowy organów Funduszu	23
☐ Organizacja Biura Funduszu	24
☐ Zatrudnienie	24
SPRAWOZDANIE FINANSOWE	25
☐ OPINIA BIEGŁEGO REWIDENTA	27
☐ BILANS	29
☐ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	31
☐ SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	32

prof. dr hab. Władysław Baka
Przewodniczący Rady

SŁOWO WSTĘPNE

Szanowni Państwo,

Przedstawiamy Państwu Raport Roczny Bankowego Funduszu Gwarancyjnego za rok 2003. Mamy nadzieję, że ta prezentacja umożliwi nie tylko lepsze poznanie działalności Funduszu, ale także zobrazuje korzystną ewolucję całego systemu bankowego w ostatnich 9 latach, to znaczy w okresie funkcjonowania BFG.

Był to kolejny rok, w którym nie odnotowano upadłości żadnego banku. Kontynuowana była natomiast pomoc finansowa bankom o zagrożonej wypłacalności. Charakterystyczną cechą tej pomocy w 2003 roku było to, że po raz pierwszy 12 dużych banków komercyjnych podpisało odpowiednie porozumienie i po uzyskaniu wsparcia finansowego BFG, zakupiło akcje ratowanego banku. Ogółem w 2003 roku udzielono pomocy finansowej, w formie zwrotnych pożyczek, 14 bankom na łączną kwotę 751 mln zł. Ochroniło to depozyty o wartości 874 mln zł, w tym 752,1 mln zł depozytów gwarantowanych. Warto przy tym podkreślić, że pomoc finansowa bankom, oprócz aspektu ekonomicznego, ma także swój wymiar społeczny. Dalsze funkcjonowanie sanowanych banków umożliwiała bowiem działalność placówek bankowych, a tym samym zachowane są miejsca pracy. W sytuacji wysokiego bezrobocia ma to wyjątkowo duże znaczenie, szczególnie dla małych miejscowości, gdzie często placówka danego banku jest jedynym oferentem usług finansowych. W 2003 roku pomoc Funduszu uchroniła od konieczności likwidacji 62 placówki oraz ponad 1200 miejsc pracy.

Od 2001 roku Fundusz udziela pomocy finansowej bankom spółdzielczym na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Pomoc ta, w formie zwrotnych pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych, wspiera finansowanie procesów łączeniowych tych banków oraz nabywanie akcji banków zrzeszających. W 2003 roku z pożyczek skorzystało 39 banków, którym przekazano 39 632,8 tys. zł. W ciągu 3 lat tego typu pomoc, o łącznej wartości 143 394,8 tys. zł, otrzymało 108 banków spółdzielczych.

Był to także okres kontynuowania prac koncepcyjnych w Funduszu nad wypracowaniem nowych form pomocy bankom oraz modyfikacji rozwiązań prawnych regulujących zasady funkcjonowania BFG.

Podobnie jak w poprzednich latach rozwijana była współpraca z zagranicznymi instytucjami gwarantowania depozytów. Odbyły się spotkania i seminaria z przedstawicielami

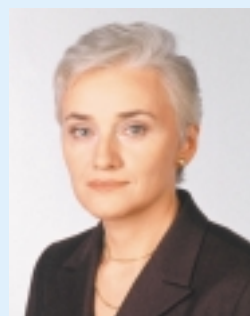
funduszy gwarancyjnych Bułgarii i Ukrainy. W Europejskim Forum Gwarantowania Depozytów (*European Forum of Deposit Insurers*) zrzeszającym europejskie instytucje gwarancyjne, przedstawiciel BFG pełni funkcję wiceprzewodniczącego.

Zgodnie z obowiązkami ustawowymi, podejmowane były różnorodne działania służące poprawie stanu wiedzy klientów banków o systemie gwarantowania depozytów w Polsce. Przeprowadzono także specjalne badania przy pomocy Instytutu Badania Opinii Publicznej „PENTOR” na temat znajomości zasad systemu gwarantowania depozytów wśród klientów oraz pracowników banków. Okazało się, że proces poprawy stanu świadomości w tym zakresie przebiega dosyć wolno.

Powodzenie w działalności Funduszu w dużym stopniu uzależnione jest od bliskiej i dobrej współpracy zwłaszcza z Narodowym Bankiem Polskim, Ministerstwem Finansów oraz Związkiem Banków Polskich. Warunki tej współpracy określone są ustawowo m.in. poprzez zasadę bezpośredniego udziału przedstawicieli tych instytucji w pracach Rady Funduszu. W praktyce oznacza to, że mają one znaczący wpływ na codzienne funkcjonowanie BFG i stały monitoring jego działalności.

Szczególne słowa podziękowania chcielibyśmy przekazać wszystkim bankom działającym w Polsce oraz licznym instytucjom, z którymi Fundusz współpracuje na co dzień. Współpraca ta umożliwia skuteczne wypełnianie misji Funduszu, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa depozytów we wszystkich bankach oraz umacnianiu społecznego zaufania do polskiego systemu bankowego.

Przewodniczący Rady Funduszu
Władysław Baka

Ewa Kawecka-Włodarczak
Prezes Zarządu

RAPORT ZARZĄDU

Misją Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jest ochrona depozytów zgromadzonych w bankach oraz działanie na rzecz bezpieczeństwa i stabilności systemu bankowego w Polsce.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny realizuje tak rozumianą misję na podstawie ustawy o BFG z dnia 14 grudnia 1994 roku, która spełnia zalecenia wynikające z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (94/19/EC z dnia 30.05.1994 roku), dotyczące systemu gwarantowania wkładów w bankach. W polskim systemie bankowym BFG pełni rolę gwaranta depozytów ulokowanych w bankach. Fundusz wspiera również finansowo banki zagrożone niewypłacalnością oraz udziela pomocy na finansowanie procesów łączeniowych banków spółdzielczych. Tak określone zadania Funduszu mają swoje ważne racje historyczne, wynikające ze struktury i potrzeb banków działających w Polsce.

Istotą działania Funduszu jest więc przede wszystkim ochrona środków finansowych zgromadzonych w bankach przez deponentów oraz zapobieganie upadłościom banków poprzez wspomaganie procesów restrukturyzacyjnych i sanacyjnych realizowanych przez banki. Te strategiczne zadania wykonywane są w dwóch podstawowych formach:

1. zapewniania deponentom zwrotu ich depozytów w wysokości określonej przez ustawę o BFG – w przypadku upadłości banku;
2. finansowego wspomaganie procesów sanacyjnych w bankach zagrożonych niewypłacalnością. Pożyczki zwrotne udzielane są bezpośrednio potrzebującym pomocy bankom, albo tym bankom, które podjęły się sanowania banków zagrożonych, poprzez włączenie ich w swoje struktury organizacyjne lub stały się ich inwestorami strategicznymi.

DZIAŁALNOŚĆ GWARANCYJNA

Zasady funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów

System gwarantowania depozytów, obejmujący według jednolitych zasad banki działające w Polsce*, stanowi jeden z głównych elementów bezpiecznego funkcjonowania całego krajowego sektora bankowego. Gwarantowanie przez Fundusz środków pieniężnych zdeponowanych w bankach daje społeczeństwu poczucie bezpieczeństwa i buduje zaufanie do sektora bankowego.

Zakres i wysokość gwarancji

Zgodnie z ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym ochronie podlegają depozyty oraz należności wynikające z innych czynności bankowych, następujących podmiotów:

- osób fizycznych,
- osób prawnych,
- jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, o ile posiadają one zdolność prawną,
- szkolnych kas oszczędności i pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych.

W przypadku rachunków wspólnych prawo do kwoty gwarantowanej przysługuje każdemu współposiadaczowi rachunku.

Ochroną nie są objęte depozyty:

- skarbu państwa,
- instytucji finansowych takich jak: banki, domy maklerskie, fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne, podmioty świadczące usługi ubezpieczeniowe,
- podmiotów, które nie są uprawnione do sporządzania uproszczonego bilansu oraz rachunku zysków i strat,
- kadry zarządzającej bankiem oraz jego głównych akcjonariuszy (posiadających co najmniej 5% akcji banku).

W przypadku ogłoszenia przez sąd upadłości banku, uprawnionym osobom wypłacana jest kwota gwarantowana. Górna jej granica jest określana jako równowartość w złotych ustawowo określonej kwoty w euro. W jej ramach mieszczą się również odsetki naliczane do dnia ogłoszenia upadłości banku. Wszystkie wierzytelności deponenta w stosunku do banku (niezależnie od rodzaju rachunku i waluty) są sumowane, a następnie kompensowane z jego zobowiązaniami wobec banku.

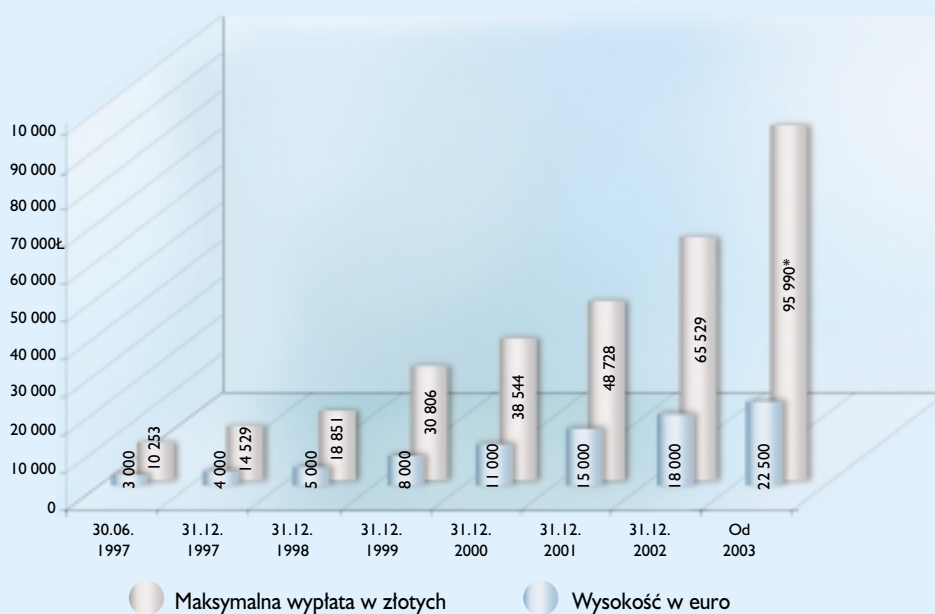
Środki gwarantowane są wypłacane w złotych według kursu średniego, publikowanego przez NBP, z dnia ogłoszenia przez sąd upadłości banku, przy czym:

- równowartość w złotych do 1000 euro wypłacana jest w 100%,
- równowartość w złotych ponad 1000 euro do 22 500 euro wypłacana jest w 90%.

W pierwszych dwóch latach funkcjonowania BFG (od 1995 roku do czerwca 1997 roku) kwota gwarantowana wynosiła równowartość 3 tys. ECU, po czym była systematycznie podnoszona. Od 2003 roku, zgodnie z ustawą o BFG, jest to równowartość w złotych 22 500 euro, co spełnia wymogi stawiane krajom należącym do Unii Europejskiej.

* Z wyjątkiem Societe Generale S.A. Oddział w Polsce od 2004 roku.

Wysokość kwot gwarantowanych

* Wg średniego kursu euro, na koniec danego roku, publikowanego przez NBP.

Fundusz ochrony środków gwarantowanych

Prowadzenie działalności gwarancyjnej przez BFG jest możliwe dzięki temu, że Fundusz może dysponować środkami finansowymi gromadzonymi przez banki w postaci funduszy ochrony środków gwarantowanych (fośg).

Fundusz ten tworzą banki będące uczestnikami systemu gwarancyjnego. Jego wysokość określa iloczyn sumy zgromadzonych depozytów i stawki procentowej ustalonej corocznie przez Radę Funduszu (maksymalnie 4%).

Warto jednak zwrócić uwagę, że środki finansowe odpowiadające utworzonemu funduszowi pozostają w bankach w postaci papierów skarbowych bądź bonów pieniężnych NBP i przynoszą im dochody odsetkowe, aż do momentu konwersji na środki pieniężne. Ma to miejsce w przypadku upadłości banku, gdy BFG zwraca się do banków o przekazanie środków pieniężnych na wypłaty depozytów gwarantowanych.

Fundusze ochrony środków gwarantowanych (fośg) w latach 1995-2003

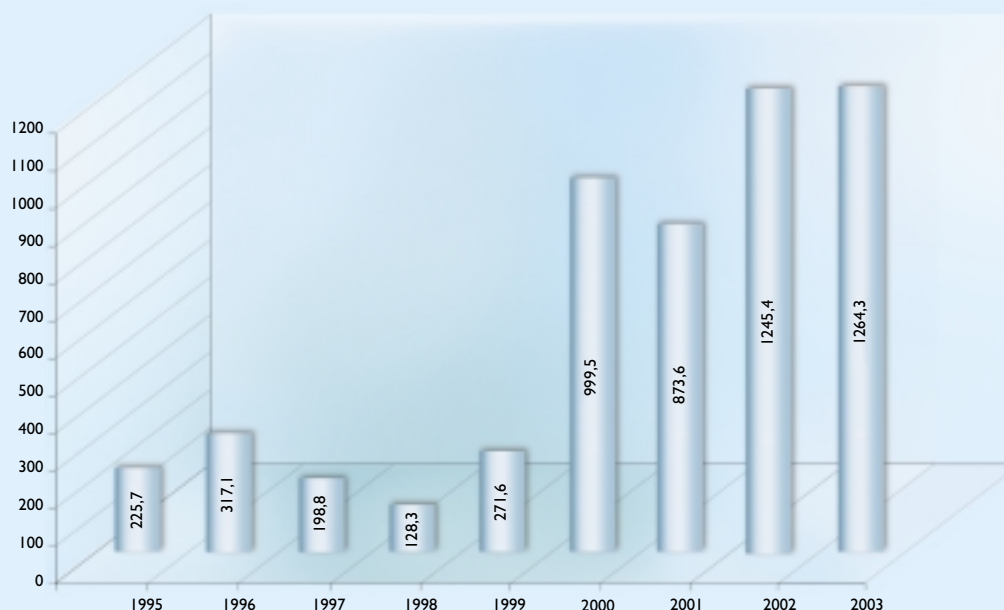
Rok	Stawka tworzenia fośg	
	Wszystkie banki (z wyjątkiem PKO bp, Pekao SA i BGŻ SA)	PKO bp ¹ , Pekao SA i BGŻ SA ²
	w %	
1995	0,40	0,20 *
1996	0,40	0,20
1997	0,18	0,09
1998	0,10	0,05
1999	0,16	0,08
2000	0,40	0,40
2001	0,30	0,30
2002	0,40	0,40
2003	0,40	0,40

¹ Od 12 kwietnia 2000 r. jako PKO BP SA.

² Zgodnie z ustawą o BFG wymienione banki do 31.12.1999 r. tworzyły fośg wg połowy stawki.

* W 1995 roku obniżona stawka obejmowała również banki spółdzielcze.

Wysokość foąg (w mln zł)

Środki odzyskane z mas upadłości banków i ich rozliczenie

Bankowy Fundusz Gwarancyjny w 2003 roku odzyskał, z tytułu wierzytelności zgłoszonych do mas upadłości banków, kwotę 14 456,6 tys. zł. Należności te wynikały z przekazania syndykom, w ubiegłych latach, środków pieniężnych na wypłaty dla deponentów. Odzyskane środki przeznaczone są wyłącznie na finansowanie kolejnych wypłat kwot gwarantowanych. Dotychczas na ten cel przeznaczono 13 195,0 tys. zł. Ogółem w latach 1995-2003 Fundusz otrzymał z mas upadłości banków kwotę 57 078,3 tys. zł, co stanowi 9,1% wypłat zrealizowanych na rzecz deponentów w ramach systemu gwarantowania depozytów.

Nowe regulacje prawne związane z gwarantowaniem depozytów

W dniu 1 października 2003 roku weszła w życie ustawa *Prawo upadłościowe i naprawcze*, regulująca m.in. postępowanie upadłościowe wobec banków i zmieniająca ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Wprowadzona została zasada, że ogłoszenie upadłości banku dokonywane będzie z możliwością, w pierwszej kolejności, zawarcia układu. W postępowaniu upadłościowym ma też uczestniczyć nowy organ – zarządca masy upadłości.

Działalność gwarancyjna w 2003 roku

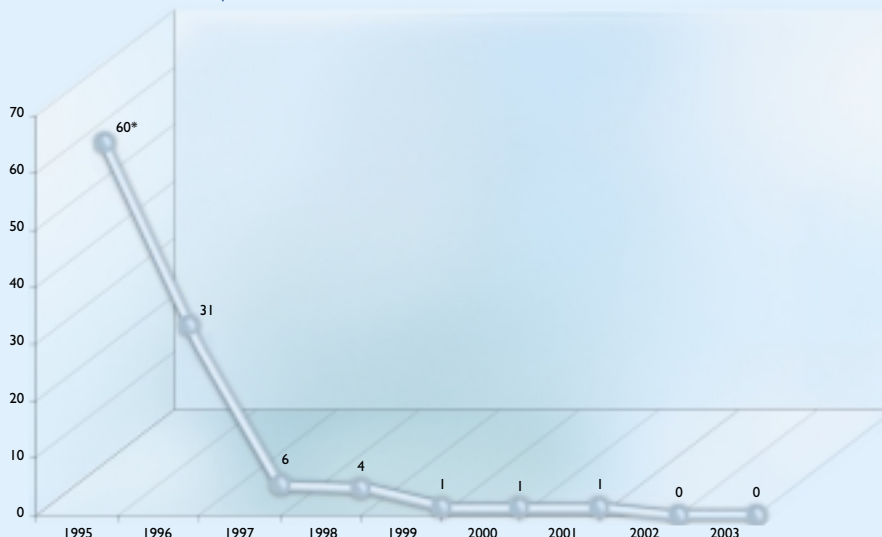
W 2003 roku, podobnie jak w 2002, nie odnotowano upadku żadnego banku. Zrealizowane wypłaty środków gwarantowanych objęły jedynie osoby, które nabyły prawa deponentów w wyniku postępowania spadkowego lub nie podjęły należnych im środków w okresie wypłat realizowanych przez syndyków mas upadłości banków, których upadłości zostały ogłoszone w poprzednich latach.

Według stanu na 31 grudnia 2003 roku zobowiązania Funduszu z tytułu niepodjętych przez 3 887 deponentów kwot gwarantowanych stanowiły kwotę 2 804,8 tys. zł. Średnie zobowiązanie wynosiło 721,58 zł.

Działalność gwarancyjna w latach 1995-2003

W okresie funkcjonowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego upadły 94 banki, w tym 5 komercyjnych i 89 spółdzielczych.

Upadłości banków w latach 1995-2003

* W tym 2 banki komercyjne i 48 spółdzielczych w trakcie obowiązywania ustawy o BFG.

W latach 1995-2003 wypłaty środków gwarantowanych na rzecz uprawnionych 317,4 tys. deponentów wyniosły 811,7 mln zł, w tym z fośg 626 mln zł, tj. 77,2% ogółu wypłat. Pozostałe 22,8%, tj. 185 mln zł, pochodziło ze środków płynnych upadłych banków i środków odzyskanych z mas upadłości.

Wypłaty środków gwarantowanych w latach 1995-2003

Rok	Wypłaty środków gwarantowanych w mln zł		Stopień wykorzystania fośg w %	Liczba deponentów w tys.
	Ogółem	w tym z fośg		
1995	103,7	85,8	38,0	88,7
1996	50,8	47,3	14,9	59,4
1997	6,4	4,7	2,4	10,4
1998	8,2	4,1	3,2	6,8
1999	4,7	0,0	0,0	1,6
2000	625,1	484,1	48,4	147,7
2001	12,2	0,0	0,0	2,5
2002	0,520	0,0	0,0	0,275
2003	0,065	0,0	0,0	0,027

Przedawnienie roszczeń

Po upływie 5 lat od dnia spełnienia warunku gwarancji, tj. dnia ogłoszenia upadłości banku, roszczenia deponentów ulegają przedawnieniu. W roku 2003 dotyczyło to 1461 klientów 4 upadłych banków na łączną kwotę 12,4 tys. zł. Średnia wysokość przedawnionego roszczenia wyniosła 8,48 zł.

SYSTEM POMOCY ZAGROŻONYM BANKOM

Cele i zasady działalności pomocowej

Głównym celem działalności pomocowej Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jest zapobieganie upadłościom banków o zagrożonej wypłacalności. Ale pomoc ta ma także znacznie szersze, pozytywne konsekwencje. Niedopuszczanie do upadłości banków dzięki pomocy finansowej Funduszu wzmacnia zaufanie do całego sektora bankowego, powoduje bowiem, że pojedyncze jego podmioty wychodzą z sytuacji kryzysowych i stają się silniejsze ekonomicznie.

Fundusz w swojej działalności pomocowej stosuje następujące zasady:

- wspierania procesów konsolidacyjnych i restrukturyzacyjnych poprzez udzielanie pomocy na przejęcia banków znajdujących się w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności przez banki silne kapitałowo lub nowych akcjonariuszy;
- zapewniania ekonomicznie wysokiej efektywności pomocy, m.in. poprzez określanie w umowach o udzielenie pożyczki takich warunków, których spełnienie przez banki powinno przyczynić się do trwałego odzyskania wypłacalności. Dotyczy to zwłaszcza: racjonalizacji kosztów działania, reinwestowania dochodów uzyskiwanych w związku z otrzymaniem i wykorzystywaniem pomocy w bezpieczne, a zarazem rentowne instrumenty finansowe, przeznaczania całości nadwyżki bilansowej na zwiększenie funduszy własnych;
- mobilizowania wnioskodawców do poszukiwania dodatkowych, poza pomocą BFG, źródeł wsparcia finansowego w celu realizacji programów postępowania naprawczego, w szczególności wsparcia ze strony akcjonariuszy banku;
- równego traktowania banków w dostępie do środków pomocowych;
- możliwie szybkiego stawiania środków pomocowych do dyspozycji banków spełniających kryteria udzielenia pomocy.

Decyzje o udzieleniu pomocy są poprzedzane analizą programów naprawczych i oceną realności przyjętych założeń, których wykonanie zagwarantuje uzdrowienie banków.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny udostępnia bankom środki pomocowe przede wszystkim w postaci zwrotnych pożyczek, które są udzielane na warunkach korzystniejszych niż rynkowe. Dotyczy to zwłaszcza oprocentowania, wysokości prowizji i okresu spłaty.

Fundusz pomocowy

Bankowy Fundusz Gwarancyjny udziela bankom pomocy finansowej ze środków gromadzonych w ramach funduszu pomocowego. Fundusz ten na dany rok kalendarzowy jest tworzony z rocznych obowiązkowych opłat banków liczonych od podstawy, którą stanowią:

- w latach 1995-1997: wazone ryzykiem aktywa oraz gwarancje i poręczenia według jednolitej stawki procentowej (maksymalnie 0,4%);
- od 1998 roku: wazone ryzykiem aktywa, gwarancje i poręczenia według jednolitej stawki procentowej (maksymalnie 0,4%) oraz zobowiązania pozabilansowe pomniejszone o gwarancje, poręczenia i linie kredytów przyrzeczonych według stawki o 50% niższej (tj. maksymalnie 0,2%).

Podstawę do obliczania opłat stanowią podane wyżej pozycje aktywów bilansowych i pozabilansowych z dnia 31 grudnia poprzedniego roku. Stawkę procentową obowiązkowej opłaty rocznej określa – podobnie jak w przypadku funduszu ochrony środków gwarantowanych – Rada BFG.

Fundusz pomocowy jest gromadzony w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Banki są zobowiązane przekazać obowiązkową opłatę roczną na początku roku kalendarzowego (zgodnie z ustawą o BFG termin ten jest określany przez Radę Funduszu i nie może przekroczyć 31 marca). Poczynając od 1998 roku swój udział w tworzeniu funduszu pomocowego ma Narodowy Bank Polski. W 1998 roku udział ten wynosił 30%, w latach 1999-2000 wzrósł do 40%, a od 2001 roku wynosi 50%. Niewykorzystana w danym roku część funduszu pomocowego pozostaje w BFG. Fundusz ten jest dodatkowo zasilany spłatami pożyczek otrzymanych przez banki w latach poprzednich.

Fundusz pomocowy w latach 1995-2003

Rok	Stawka opłaty rocznej w %		Wpłaty banków (1)	Wpłata NBP (2)	Razem (1)+(2)	Spłaty pożyczek
	Wszystkie banki (z wyjątkiem PKO bp, Pekao SA i BGŻ SA)	PKO bp ¹ , Pekao SA i BGŻ SA				
w mln zł						
1995	0,40	0,20 *	173,8	0,0	173,8	0,0
1996	0,40	0,20	230,0	0,0	230,0	0,0
1997	0,40	0,20	261,2	0,0	261,2	0,0
1998	0,28	0,14	209,2	89,8	299,0	3,9
1999	0,24	0,12	203,4	135,6	339,0	46,2
2000	0,23	0,23	258,5	172,4	430,9	71,4
2001	0,14	0,14	158,6	158,6	317,1	148,4
2002	0,08	0,08	95,5	95,5	191,0	280,3
2003	0,10	0,10	122,6	122,6	245,2	647,2

¹ Od 12 kwietnia 2000 r. jako PKO BP SA.

* W 1995 roku obniżona stawka obejmowała również banki spółdzielcze.

W latach 1995-1997 banki uiszczaly obowiązkową opłatę roczną według maksymalnej stawki procentowej. W latach następnym, na skutek poprawy kondycji sektora bankowego, stawka ta była systematycznie zmniejszana, aż do 0,08% w 2002 roku. Nieznaczny wzrost obciążenia banków opłatami w 2003 roku wynikał z oceny sytuacji finansowej banków i skali szacowanej interwencji pomocowej ze strony BFG.

Pożyczki z funduszu pomocowego w 2003 roku

Działalność pomocową Funduszu w 2003 roku cechowały rozwiązania zróżnicowane. Aby zapobiec upadłości banku komercyjnego, grupa 12 dużych banków wspólnie stała się jego strategicznym inwestorem. BFG wsparł tę inicjatywę, udzielając bankom-inwestorom pożyczek na zakup akcji. Ponadto, bank zagrożony upadłością otrzymał pożyczkę na samodzielną sanację. Odmienne od dotychczasowych doświadczeń przebiegał też proces pomocy dwóm innym bankom, w których funkcjonowały zarządy komisaryczne. Najpierw nastąpiła konsolidacja tych banków, a następnie w fazie restrukturyzacji udzielona została pożyczka na samodzielną sanację jednego już podmiotu.

Łącznie w 2003 roku Bankowy Fundusz Gwarancyjny podjął decyzje w sprawie udzielenia pomocy finansowej 14 bankom komercyjnym w formie zwrotnych pożyczek, na kwotę 751 mln zł.

Pożyczki udzielane były na następujących warunkach:

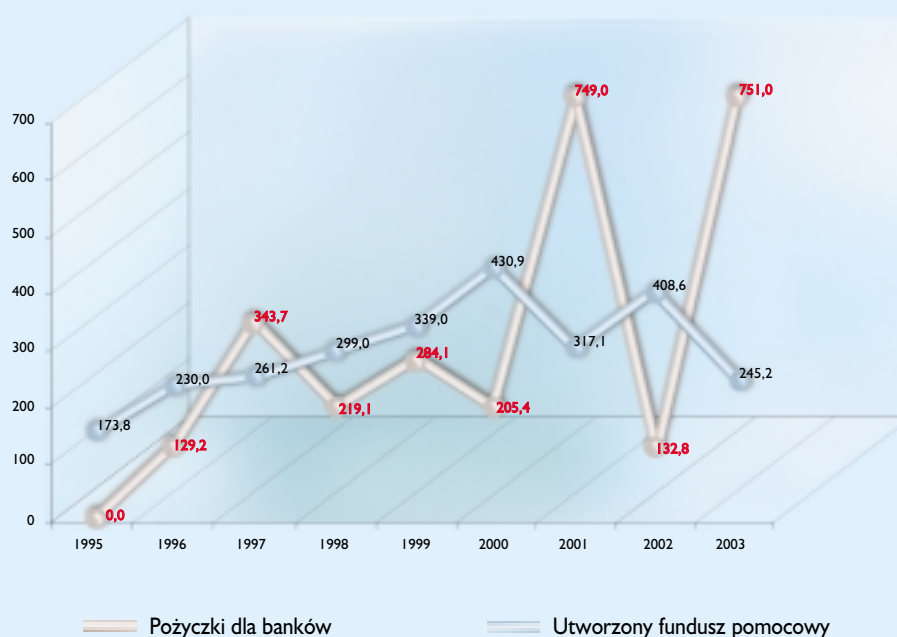
- oprocentowanie w skali roku wynosiło 0,1% stopy redyskonta weksli uchwalanej przez Radę Polityki Pieniężnej;
- prowizja:
 - dla banków komercyjnych 0,3% kwoty pożyczki;
 - dla banków spółdzielczych 0,1% kwoty pożyczki;
- okres korzystania z pożyczek – do 5 lat (w wyjątkowych przypadkach mógł być wydłużony do 10 lat);
- wypłata pożyczek – jednorazowo lub w transzach;
- spłaty pożyczek – w ratach kwartalnych lub półrocznych (w wyjątkowych przypadkach jednorazowe spłaty);
- naliczanie i pobieranie odsetek – w okresach kwartalnych;
- karencja w spłacie rat kapitałowych – możliwa w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Pozytywne efekty przyniosła pomoc udzielona jednemu z największych polskich banków, który przedterminowo zrealizował program naprawczy, z wyprzedzeniem spłacił pożyczkę (600 000,0 tys. zł), odzyskując w pełni swoją wysoką pozycję rynkową. Ponadto całkowitej spłaty pożyczek, zgodnie z harmonogramem, dokonało 12 banków spółdzielczych na łączną kwotę 47 230,0 tys. zł. Warto podkreślić, że pomoc Funduszu skutecznie wsparła realizację programów naprawczych w tych bankach. Ich aktualna sytuacja ekonomiczno-finansowa jest zadowalająca.

Pożyczki udzielone bankom w latach 1995-2003

Pierwsza pożyczka z funduszu pomocowego została udzielona w 1995 roku (wypłata nastąpiła na początku 1996 roku). Od tego czasu przyznano łącznie 96 pożyczek, z tego 42 bankom komercyjnym oraz 54 bankom spółdzielczym, na łączną kwotę 2 814,3 mln zł.

Wykorzystanie funduszu pomocowego w latach 1995-2003 (w mln zł)

Beneficjentów pożyczek można podzielić następująco:

- ☐ 39 pożyczek zostało przyznanych na samodzielną sanację, natomiast 57 bankom na przejęcie banków o zagrożonej wypłacalności.

Pożyczki dla banków w latach 1996-2003

Pożyczkobiorca i cel pożyczki	Liczba pożyczek	Kwota w mln zł
Samodzielną sanacją:		
– banki spółdzielcze	29	183,1
– banki komercyjne	10	1 616,0
Razem	39	1 799,0
Przejęcie/połączenie się banków przez:		
– banki spółdzielcze	25	100,8
– banki komercyjne przejmujące:		
– banki spółdzielcze	13	144,5
– banki komercyjne	19	769,9
Razem	57	1 015,2
Ogółem	96	2 814,3

POŻYCZKI Z FUNDUSZU RESTRUKTURYZACJI BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH

Od trzech lat ważnym źródłem pomocy finansowej dla banków spółdzielczych jest fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych (frbs). Pożyczki z tego funduszu udzielane są, na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, na wsparcie procesów łączeniowych. Fundusz utworzony został ze środków pochodzących ze zlikwidowanego Funduszu Rozwoju Banków Spółdzielczych (zarządzanego przez BGŻ SA) oraz z wypłaconych bankom kwot z budżetu, tytułem obsługi obligacji restrukturyzacyjnych serii D, które z dniem wejścia w życie ustawy zostały umorzone. Środki przekazane do BFG wyniosły 123 382,8 tys. zł.

Pomoc finansowa z tego funduszu jest udzielana wyłącznie bankom, które spełniają kryteria wypłacalności oraz posiadają zdolność do spłaty zaciągniętych pożyczek. Z pomocy mogą skorzystać banki, które dokonały połączenia z innymi bankami nie wcześniej niż na 3 lata przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. po 28 stycznia 1998 roku oraz łączące się obecnie.

BFG, zgodnie z ustawą, udziela pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych na finansowanie kosztów łączenia się banków spółdzielczych oraz na związane z tym przedsięwzięcia inwestycyjne, w szczególności na:

- ☐ unifikację programów i sprzętu informatycznego,
- ☐ ujednocianie technologii bankowej,
- ☐ ujednocianie procedur finansowo-księgowych,
- ☐ unifikację oferty produktów i usług bankowych.

Z funduszu restrukturyzacji mogą być również udzielane pożyczki na nabycie akcji banku zrzeszającego.

W 2003 roku BFG udzielił 39 pożyczek na łączną kwotę 39 632,8 tys. zł, w tym:

- 16 pożyczek na sfinansowanie procesów łączeniowych i realizację inwestycji, na kwotę 27 914,0 tys. zł;
- 9 pożyczek bankom korzystającym już z pomocy finansowej, udzielonej w latach 2001-2002, w związku z poniesieniem dodatkowych nakładów na inwestycje, na kwotę 8 976,0 tys. zł;
- 14 pożyczek na nabycie akcji banków zrzeszających, na kwotę 2 742,8 tys. zł.

Ogółem w okresie trzech lat udzielania tego typu pożyczek skorzystało z nich 108 banków, na sumę 143 394,8 tys. zł, czyli znacznie wyższą niż nominalna wysokość frbs. Było to możliwe dzięki spłatom wcześniej udzielonych pożyczek (bez karencji).

Mając na uwadze zwiększenie efektywności udzielanych pożyczek, w 2003 roku zmodyfikowano niektóre warunki ich udzielania. I tak:

- oprocentowanie pożyczek w skali roku – 0,05% stopy redyskonta weksli określonej przez Radę Polityki Pieniężnej,
- prowizja – 0,1% kwoty pożyczki,
- okres korzystania – maksymalnie 5 lat (wcześniej do 3 lat),
- karencja w spłacie kapitału – nie dłuższa niż 2 lata (uprzednio bez karencji),
- wypłaty pożyczek następowały jednorazowo,
- spłaty pożyczek – w ratach półrocznych, a płatności odsetek – kwartalne.

Zgodnie z przyjętą procedurą banki ubiegające się o pożyczki przedkładały informację o aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej, projekcję kształtowania się sytuacji w okresie korzystania z pomocy oraz dokumenty świadczące o poniesionych lub planowanych kosztach/nakładach związanych z procesami łączeniowymi. Fundusz dokonywał oceny sytuacji banków oraz ich zdolności do spłaty pożyczek. Ponadto analizowano zgodność przeznaczenia nakładów z celami określonymi w ustawie.

KONTROLE W BANKACH ORAZ MONITOROWANIE ICH SYTUACJI FINANSOWEJ

Kontrole bezpośrednie w bankach

W bankach korzystających z pomocy Funduszu, na podstawie przepisów ustawy o BFG, przeprowadzane są kontrole:

- prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy,
- realizacji programu postępowania naprawczego.

Opracowywane w wyniku kontroli oceny dokonywane są z punktu widzenia celowości i efektywności wykorzystania środków pomocowych oraz zgodności z prawem i postanowieniami umów, na podstawie których Fundusz udzielił pomocy.

W 2003 roku przeprowadzono 46 kontroli bezpośrednich, w tym:

- 10 kontroli w bankach korzystających z pożyczek z funduszu pomocowego (w 3 komercyjnych i 6 spółdzielczych),
- 34 kontrole w bankach korzystających z pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych,
- 2 kontrole w bankach korzystających z pożyczek z obu tych funduszy.

W bankach, które korzystały z pożyczek z funduszu pomocowego na wsparcie samodzielnej sanacji, w większości przypadków odnotowano pozytywne wyniki realizacji programów postępowania naprawczego. We wszystkich bankach korzystających z pomocy Funduszu podstawowym problemem była dochodowość z pożyczek BFG, niższa od zakładanej w programach postępowania naprawczego banków. Wynikało to przede wszystkim ze znacznego obniżenia rynkowych stóp procentowych w stosunku do przewidywanych w programach naprawczych. We wszystkich bankach stwierdzono jednak, iż otrzymane środki były wykonywane i zabezpieczane zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach pożyczek.

W bankach korzystających ze środków z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych przeprowadzone kontrole potwierdziły, że procesy łączeniowe umożliwiły bankom:

- spełnienie wymogów kapitałowych,
- zwiększenie skali i bezpieczeństwa działania,
- rozszerzenie oferty produktowej,
- dokonanie poprawy infrastruktury informatycznej i jakości obsługi klientów.

Uwagi wynikające z tych kontroli dotyczyły głównie konieczności ograniczania przez banki ryzyka kredytowego, zwiększania dyscypliny kosztów oraz poprawy efektywności działania.

Monitorowanie banków

W 2003 roku Bankowy Fundusz Gwarancyjny monitorował sytuację ekonomiczno-finansową 132 banków, którym udzielono pomocy finansowej z funduszu pomocowego lub z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych. Dotyczyło to:

- 19 banków komercyjnych i 13 banków spółdzielczych korzystających ze środków z funduszu pomocowego,
- 100 banków spółdzielczych, którym przekazano środki z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych.

Wśród wymienionych banków spółdzielczych, 5 banków korzystało zarówno z funduszu pomocowego, jak i z funduszu restrukturyzacji.

Bazę informacji o bankach budowano na podstawie m.in.:

- miesięcznych informacji w zakresie przewidzianym obowiązkową sprawozdawczością dla Narodowego Banku Polskiego;
- sprawozdań banków z realizacji programów postępowania naprawczego oraz programów restrukturyzacji bądź połączenia;
- opinii i raportów z badania sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów;
- wyników kontroli bezpośrednich w bankach;
- informacji przekazywanych przez Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego;
- prospektów emisyjnych, analiz sektora bankowego i innych informacji dotyczących monitorowanych banków.

W ramach monitorowania banków dokonywano analiz ich sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz realizacji programów postępowania naprawczego. Na podstawie analiz oraz oceny ryzyka wynikającego z uzależnienia efektywności funkcjonowania banku od dochodów uzyskiwanych z zewnętrznej pomocy finansowej, opracowywano jego indywidualny profil ryzyka, a następnie mapę ryzyka wszystkich banków korzystających z pomocy Funduszu. Mapy te oraz indywidualne analizy umożliwiały formułowanie rekomendacji dotyczących dalszych działań wobec wybranych podmiotów.

Wykonywanie funkcji kuratora

Komisja Nadzoru Bankowego, na wniosek Funduszu, ustanowiła Bankowy Fundusz Gwarancyjny kuratorem nadzorującym wykonywanie programów naprawczych w 4 bankach spółdzielczych.

Zadania kuratora skoncentrowane były na stałym monitorowaniu postępów w realizacji programów naprawczych oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej banków. Sprawowano także bieżącą kontrolę nad procesami zarządzania i poziomem bezpieczeństwa prowadzonej działalności, m.in. poprzez udział pełnomocników kuratora w posiedzeniach zarządów i rad nadzorczych banków. Nie wystąpiła potrzeba zaskarżenia uchwał podjętych przez władze banków.

GROMADZENIE I ANALIZOWANIE INFORMACJI O BANKACH

Źródła informacji o bankach

Podstawowym źródłem informacji są sprawozdania banków, które Fundusz otrzymuje od Narodowego Banku Polskiego na mocy ustawy o BFG oraz porozumienia zawartego w dniu 27 maja 1997 roku. Banki, które korzystają z pomocy finansowej Funduszu, przesyłają dodatkowo – na mocy zawartych umów pożyczek – sprawozdania finansowe bezpośrednio do BFG (niezależnie od informacji przekazywanych przez NBP).

Odrębne źródło stanowią informacje przekazywane Funduszowi bezpośrednio przez banki na mocy zarządzenia Prezesa NBP z 19 grudnia 2002 roku w sprawie zakresu informacji dodatkowych dla potrzeb Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Ponadto Fundusz korzysta z wyników analiz Narodowego Banku Polskiego dotyczących sytuacji sektora bankowego oraz materiałów przekazywanych przez banki zrzeszające banki spółdzielcze.

System gromadzenia i analizy informacji

System gromadzenia i analizy informacji o bankach stanowi podstawę formułowania bieżącej oraz długookresowej polityki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Na system ten składają się następujące elementy:

- ogólna analiza sytuacji gospodarczej kraju;
- analiza sytuacji sektora bankowego w celu zidentyfikowania banków zagrożonych niewypłacalnością;
- przewidywane zapotrzebowanie na środki finansowe umożliwiające ewentualne wypłaty depozytów gwarantowanych w przypadku upadłości banków oraz oszacowanie wielkości funduszu niezbędnego dla podjęcia interwencji pomocowej w bankach zagrożonych niewypłacalnością.

W 2003 roku doskonalono narzędzia oceny sytuacji banków, tak aby z jeszcze większym prawdopodobieństwem można było prognozować możliwość pojawienia się stanu niebezpieczeństwa niewypłacalności w poszczególnych bankach. Kompleksowa ocena prowadzona jest przy wykorzystaniu opracowanego w BFG Systemu Monitorowania Banków. Na jego podstawie każdy bank, który funkcjonuje co najmniej 2 lata, otrzymuje ocenę, która charakteryzuje zarówno jego kondycję finansową, jak i stan banku określany przy pomocy czynników niefinansowych. Na podstawie tych ocen budowana jest mapa zagrożeń w sektorze bankowym.

Oprócz analizowania sytuacji finansowo-ekonomicznej banków, w Funduszu prowadzono też prace nad stworzeniem nowych rozwiązań i modyfikacją funkcjonowania polskiego systemu gwarantowania depozytów.

WSPÓŁDZIAŁANIE Z MINISTERSTWEM FINANSÓW, NARODOWYM BANKIEM POLSKIM, KOMISJĄ NADZORU BANKOWEGO, ZWIĄZKIEM BANKÓW POLSKICH, KRAJOWYM ZWIĄZKIEM BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH I BANKAMI

Na mocy ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w skład Rady Funduszu wchodzi przedstawiciele Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Ministra Finansów i Związku Banków Polskich, którzy określają kierunki działania i nadzorują funkcjonowanie Funduszu.

W 2003 roku dodatkowy obszar współpracy dotyczył zagadnień związanych z restrukturyzacją banków zagrożonych upadłością, w których Komisja Nadzoru Bankowego powołała zarządy komisaryczne. Członkiem KNB jest Prezes Zarządu BFG.

Pracownicy Funduszu uczestniczyli w procesach nowelizowania wielu ustaw oraz przygotowywania nowych projektów regulacji prawnych.

Podobnie jak w latach poprzednich, pod koniec 2003 roku w siedzibie Funduszu zostało zorganizowane spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami środowiska bankowego, w sprawie wysokości stawek tworzenia funduszy ochrony środków gwarantowanych oraz opłaty obowiązkowej w 2004 roku.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Bankowy Fundusz Gwarancyjny działa aktywnie w Europejskim Forum Gwarantowania Depozytów (*European Forum of Deposit Insurers – EFDI*), które grupuje europejskie instytucje gwarantowania depozytów bankowych. Aktywne uczestnictwo przedstawiciela BFG uhonorowane zostało powierzeniem mu funkcji wiceprzewodniczącego tej organizacji.

W 2003 roku odbyła się w Seulu II konferencja IADI (*International Association of Deposit Insurers*) poświęcona tzw. sieci bezpieczeństwa sektora bankowego. Przedstawiciel Funduszu uczestniczył w tej wymianie doświadczeń dotyczących różnicowania opłat na ochronę depozytów oraz wynikających z upadłości banków w poszczególnych krajach.

Ponadto delegacja Funduszu zaprezentowała w Sofii polskie doświadczenia w zakresie gwarantowania depozytów. Odbyły się też seminaria na temat działalności BFG z udziałem przedstawicieli ukraińskiego nadzoru bankowego i indyjskiej bankowości spółdzielczej.

W 2003 roku doskonalono narzędzia oceny sytuacji banków, tak aby z jeszcze większym prawdopodobieństwem można było prognozować możliwość pojawienia się stanu niebezpieczeństwa niewypłacalności w poszczególnych bankach. Kompleksowa ocena prowadzona jest przy wykorzystaniu opracowanego w BFG Systemu Monitorowania Banków. Na jego podstawie każdy bank, który funkcjonuje co najmniej 2 lata, otrzymuje ocenę, która charakteryzuje zarówno jego kondycję finansową, jak i stan banku określany przy pomocy czynników niefinansowych. Na podstawie tych ocen budowana jest mapa zagrożeń w sektorze bankowym.

Oprócz analizowania sytuacji finansowo-ekonomicznej banków, w Funduszu prowadzono też prace nad stworzeniem nowych rozwiązań i modyfikacją funkcjonowania polskiego systemu gwarantowania depozytów.

WSPÓŁDZIAŁANIE Z MINISTERSTWEM FINANSÓW, NARODOWYM BANKIEM POLSKIM, KOMISJĄ NADZORU BANKOWEGO, ZWIĄZKIEM BANKÓW POLSKICH, KRAJOWYM ZWIĄZKIEM BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH I BANKAMI

Na mocy ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w skład Rady Funduszu wchodzi przedstawiciele Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Ministra Finansów i Związku Banków Polskich, którzy określają kierunki działania i nadzorują funkcjonowanie Funduszu.

W 2003 roku dodatkowy obszar współpracy dotyczył zagadnień związanych z restrukturyzacją banków zagrożonych upadłością, w których Komisja Nadzoru Bankowego powołała zarządy komisaryczne. Członkiem KNB jest Prezes Zarządu BFG.

Pracownicy Funduszu uczestniczyli w procesach nowelizowania wielu ustaw oraz przygotowywania nowych projektów regulacji prawnych.

Podobnie jak w latach poprzednich, pod koniec 2003 roku w siedzibie Funduszu zostało zorganizowane spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami środowiska bankowego, w sprawie wysokości stawek tworzenia funduszy ochrony środków gwarantowanych oraz opłaty obowiązkowej w 2004 roku.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Bankowy Fundusz Gwarancyjny działa aktywnie w Europejskim Forum Gwarantowania Depozytów (*European Forum of Deposit Insurers – EFDI*), które grupuje europejskie instytucje gwarantowania depozytów bankowych. Aktywne uczestnictwo przedstawiciela BFG uhonorowane zostało powierzeniem mu funkcji wiceprzewodniczącego tej organizacji.

W 2003 roku odbyła się w Seulu II konferencja IADI (*International Association of Deposit Insurers*) poświęcona tzw. sieci bezpieczeństwa sektora bankowego. Przedstawiciel Funduszu uczestniczył w tej wymianie doświadczeń dotyczących różnicowania opłat na ochronę depozytów oraz wynikających z upadłości banków w poszczególnych krajach.

Ponadto delegacja Funduszu zaprezentowała w Sofii polskie doświadczenia w zakresie gwarantowania depozytów. Odbyły się też seminaria na temat działalności BFG z udziałem przedstawicieli ukraińskiego nadzoru bankowego i indyjskiej bankowości spółdzielczej.

DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNO-INFORMACYJNA

Bankowy Fundusz Gwarancyjny systematycznie analizuje poziom znajomości zasad systemu gwarantowania depozytów zarówno wśród klientów, jak i pracowników banków. Wiedza ta jest ciągle niewystarczająca, dlatego podejmowane są różnorodne działania służące poprawie w tym zakresie.

W 2003 roku kontynuowana była kampania informacyjna na temat systemu gwarantowania depozytów oraz działalności BFG. Podjęto następujące przedsięwzięcia:

- przebudowano i rozszerzono stronę internetową BFG (www.bfg.pl);
- wydrukowano i przekazano do wszystkich banków 1 mln folderów informacyjnych o zasadach funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów;
- kontynuowano zamieszczanie linków do stron internetowych BFG, z informacją o wysokości gwarantowania depozytów, w części biznesowej portalu ONET.pl. oraz w witrynach internetowych banków.

Podjęto współpracę z Instytutem Badania Opinii Publicznej „PENTOR”, dotyczącą programu badawczego m.in. na temat stopnia znajomości systemu gwarantowania depozytów przez pracowników banków mających bezpośredni kontakt z klientami. Okazało się, że znajomość ta jest niewystarczająca. Fundusz wystąpił więc z inicjatywą szerokiego programu szkoleniowego wszystkich pracowników banków z obszaru front office. W IV kwartale przeprowadzono pierwsze kursy w tym zakresie.

WŁADZE I ORGANIZACJA BANKOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

Skład osobowy organów Funduszu

Ustawowymi organami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są Rada Funduszu i Zarząd Funduszu.

Do 23 czerwca 2003 roku Rada Funduszu II kadencji pracowała w składzie:

Przewodniczący Rady:	MAREK GRZYBOWSKI
Członkowie Rady:	TOMASZ DYBOWSKI STANISŁAW KASIEWICZ BARBARA KOWALSKA WOJCIECH KWAŚNIAK PRZEMYSŁAW MORYSIAK JAN SZAMBELAŃCZYK EWA ŚLESZYŃSKA-CHAREWICZ ANDRZEJ TOPIŃSKI ANDRZEJ WIŚNIEWSKI TADEUSZ ŻYWCAK

O
Od 24 czerwca 2003 roku Rada Funduszu rozpoczęła III kadencję w składzie:

Przewodniczący Rady:	WŁADYSŁAW BAKA
Członkowie Rady:	JANUSZ CZARZASTY WOJCIECH KWAŚNIAK PRZEMYSŁAW MORYSIAK (BARTOSZ DRABIKOWSKI od 9 lutego 2004 r.) JACEK OSIŃSKI STANISŁAW OWSIAK (GRZEGORZ WÓJTOWICZ od 18 lutego 2004 r.) RYSZARD PAZURA KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ JAN SZAMBELAŃCZYK EWA ŚLESZYŃSKA-CHAREWICZ ANDRZEJ WIŚNIEWSKI

W
W 2003 roku Zarząd Funduszu pracował w następującym składzie:

Prezes Zarządu:	EWA KAWECKA-WŁODARCZAK
Zastępca Prezesa Zarządu:	HANNA KRAJEWSKA
Członkowie Zarządu:	ANDRZEJ JANKOWSKI MARIA PAWELSKA MAREK PYŁA

Organizacja Biura Funduszu

Bankowy Fundusz Gwarancyjny swoje ustawowe zadania realizuje poprzez Biuro, w którego strukturze wyodrębniono siedem departamentów, Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Sekretariat Rady Funduszu.

Zadania poszczególnych komórek organizacyjnych:

- ❑ **Departament Realizacji Gwarancji** wykonuje zadania bezpośrednio związane z wypłacaniem gwarantowanych kwot klientom upadłego banku;
- ❑ **Departament Działalności Pomocowej** realizuje zadania w zakresie udzielania pomocy finansowej bankom w sytuacji niebezpieczeństwa niewypłacalności (z funduszu pomocowego) oraz udzielania pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych;
- ❑ **Departament Analiz Sektora Bankowego** gromadzi i analizuje informacje dotyczące bieżącej sytuacji banków oraz sporządza oceny i prognozy ich rozwoju;
- ❑ **Departament Kontroli i Monitoringu** realizuje zadania związane z monitoringiem i kontrolą sytuacji tych banków, którym Fundusz udzielił pomocy, jak też z wykonywaniem funkcji kuratora;
- ❑ **Departament Finansowy** wykonuje zadania związane z gospodarką finansową, prowadzeniem księgowości oraz rozliczeniami Funduszu;
- ❑ **Departament Prawny** zapewnia obsługę prawną Funduszu, a także reprezentuje Fundusz w postępowaniach sądowych i administracyjnych oraz przed innymi organami orzekającymi;
- ❑ **Departament Organizacyjny** zapewnia obsługę organizacyjną Zarządu i Biura Funduszu, prowadzi sprawy związane z zatrudnieniem pracowników, organizacją pracy, obsługą administracyjną oraz odpowiada za techniczną, informatyczną, lokalową i materialną infrastrukturę Biura;
- ❑ **Stanowisko Kontroli Wewnętrznej** realizuje zadania związane z badaniem prawidłowości i zgodności działania komórek organizacyjnych Biura Funduszu z przepisami prawa;
- ❑ **Sekretariat Rady** prowadzi obsługę merytoryczną, organizacyjną i techniczną Rady Funduszu w wykonywaniu zadań ustawowych.

Ponadto istnieje 5 stałych, międzydepartamentalnych komitetów i zespołów:

- ❑ **Komitet do spraw Zarządzania Aktywami** kreuje i nadzoruje politykę lokowania wolnych środków finansowych Funduszu;
- ❑ **Komitet do spraw Oceny Wniosków Pomocowych** wydaje opinie do przygotowywanych przez Departament Działalności Pomocowej wniosków w sprawie udzielenia bankom pomocy finansowej z funduszu pomocowego oraz pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych;
- ❑ **Zespół ds. Systemu Informowania Kierownictwa** opracowuje, monitoruje oraz zapewnia sprawne funkcjonowanie systemu przekazywania kluczowych informacji dla działalności Funduszu pomiędzy komórkami organizacyjnymi;
- ❑ **Zespół ds. Współpracy z Zagranicą** koordynuje współpracę z zagranicznymi instytucjami gwarantowania depozytów;
- ❑ **Zespół Redakcyjny Witryny Internetowej** zapewnia aktualizowanie informacji w witrynie internetowej Funduszu.

Zatrudnienie

Na koniec 2003 roku w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym pracowało 97 osób (łącznie z członkami Zarządu). Wyższe wykształcenie posiadało 84 pracowników, a 12 osób podwyższało swoje kwalifikacje na studiach wyższych, podyplomowych i doktoranckich (w zakresie ekonomii, bankowości i zarządzania). Średnia wieku pracowników wynosiła 41 lat.

Podstawową zasadą realizowanej w Funduszu polityki w zakresie zatrudnienia jest stabilizacja kadry BFG. Zapewnia to większą mobilność zawodową pracowników i możliwość korzystania z ich doświadczenia oraz unikalnej wiedzy w zakresie specyficznej działalności Funduszu.

Adres do korespondencji:
PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.
Al. Armii Ludowej 14
00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 (22) 523 4000
Fax +48 (22) 523 4040
<http://www.pwc.com/pl>

Opinia niezależnego biegłego rewidenta dla Rady Ministrów, Rady Funduszu i Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (zwanego dalej „Funduszem”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy ks. Ignacego Jana Skorupki 4, obejmującego:

- (a) bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2003 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 4.302.020.676,44 zł;
- (b) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r. wykazujący zysk netto w kwocie 158.179.282,94 zł;
- (c) sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r. wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 2.414.142,40 zł;
- (d) informację dodatkową.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest Zarząd Funduszu. Naszym zadaniem było wyrażenie, na podstawie przeprowadzonego badania, opinii o sprawozdaniu finansowym.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa” – tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694);
- (b) przepisów art. 17 ust. 2 Ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131, z późniejszymi zmianami);
- (c) przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 1999 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. Nr 90, poz. 1006, z późniejszymi zmianami);
- (d) statutu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. z 1995 r. Nr 21, poz. 113, z późniejszymi zmianami);
- (e) norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty

R
a
p
o
r
t
f
R
o
c
z
n
y
2
0
0
3

i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Fundusz oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Informacje finansowe zawarte w sprawozdaniu z działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r. są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonymi w powołanej wyżej ustawie o rachunkowości, ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 1999 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. Nr 90, poz. 1006, z późniejszymi zmianami);
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Fundusz przepisami prawa oraz statutem Funduszu;
- (c) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Funduszu na dzień 31 grudnia 2003 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r.

Działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.:

Adam Celiński

Adam Celiński
Członek Zarządu
Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90033/7039

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Spółka wpisana na listę podmiotów
uprawnionych do badania sprawozdań
finansowych pod numerem 144

Warszawa, 5 marca 2004 r.

BILANS

NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2003 R.

A K T Y W A

	w zł	
	31.12.2003 r.	31.12.2002 r.
I. Środki pieniężne	593.859,88	3.008.002,28
1. Środki pieniężne w kasie	3.954,19	855,43
2. Środki pieniężne na rachunku bieżącym	433.467,70	2.856.324,01
3. Środki pieniężne na rachunku specjalnym rozliczeń gwarancyjnych	1.798,65	1.798,65
4. Środki pieniężne na rachunku lokat terminowych	-	-
5. Środki pieniężne Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	154.639,34	149.024,19
II. Należności od instytucji finansowych	1.679.542.932,92	1.577.415.632,30
1. Należności od banków z tytułu:		
a) obowiązkowych wpłat na rachunek specjalny rozliczeń gwarancyjnych	-	-
b) naliczeń składek rocznych na fundusz pomocowy	-	-
c) udzielonych pożyczek z funduszu pomocowego	1.600.691.727,29	1.500.179.808,30
d) udzielonych pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych	78.851.205,63	77.235.824,00
e) zrealizowanych gwarancji i poręczeń	-	-
f) nabytych należności	-	-
2. Należności od pozostałych instytucji finansowych	-	-
III. Należności od budżetu państwa	-	-
IV. Pozostałe należności i roszczenia	577,52	259,00
V. Papiery wartościowe	2.549.099.706,00	2.232.989.481,00
1. Dłużne papiery wartościowe:		
a) emitentów państwowych	2.549.099.706,00	2.232.989.481,00
b) innych emitentów	-	-
2. Akcje, udziały		
a) w instytucjach finansowych	-	-
b) w pozostałych jednostkach	-	-
VI. Wartości niematerialne i prawne	16.363,54	17.005,44
VII. Rzeczowy majątek trwały	72.692.585,98	74.553.173,78
VIII. Inne aktywa	-	-
IX. Rozliczenia międzyokresowe	74.650,60	156.087,40
SUMA AKTYWÓW	4.302.020.676,44	3.888.139.641,20
Należności warunkowe	508.142.392,19	531.241.542,59
a) z tytułu wierzytelności zgłoszonych do masy upadłości	505.787.373,39	528.824.634,11
b) pozostałe należności	2.355.018,80	2.416.908,48

BILANS

NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2003 R.

PASYWA

	w zł	
	31.12.2003 r.	31.12.2002 r.
I. Zobowiązania	48.237.088,12	34.287.374,45
1. Zobowiązania wobec syndyka masy upadłości z tytułu wypłat w ramach systemu gwarantowania środków	-	-
2. Zobowiązania pozostałe	48.237.088,12	34.287.374,45
II. Rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody przyszłych okresów	1.756.346,92	5.210.806,62
III. Rezerwy	100.000,00	100.000,00
1. Rezerwy na ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami	-	-
2. Rezerwy na ryzyko związane z udzielonymi poręczeniami	-	-
3. Inne rezerwy na ryzyko	100.000,00	100.000,00
IV. Fundusz statutowy	1.062.895.243,45	883.583.995,98
V. Fundusz zapasowy	420.000.000,00	350.000.000,00
VI. Fundusz pomocowy	2.487.288.386,80	2.242.087.503,62
1. Fundusz pomocowy do wykorzystania	888.318.053,80	747.075.445,94
2. Fundusz pomocowy wykorzystany	1.598.970.333,00	1.495.012.057,68
VII. Fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych	123.409.688,87	123.409.688,87
1. Fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych do wykorzystania	44.593.435,87	46.216.920,87
2. Fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych wykorzystany	78.816.253,00	77.192.768,00
VIII. Fundusz z aktualizacji wyceny	-	-
IX. Fundusze specjalne i inne pasywa	154.639,34	149.024,19
X. Wynik finansowy	158.179.282,94	249.311.247,47
1. Zysk (wartość dodatnia)	158.179.282,94	249.311.247,47
2. Strata (wartość ujemna)	-	-
SUMA PASYWÓW	4.302.020.676,44	3.888.139.641,20
Zobowiązania pozabilansowe	-	-

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2003 R.

	12 miesięcy zakończonych 31.12.2003 r.	w zł 12 miesięcy zakończonych 31.12.2002 r.
I. Przychody z działalności statutowej	34.500.346,55	68.311.075,87
1. Przychody z tytułu odsetek	32.200.938,29	67.947.401,13
2. Przychody z tytułu prowizji	2.292.632,80	340.899,00
3. Przychody z tytułu odsetek za opóźnienia w dokonywaniu przez banki wpłat na realizację wypłat gwarantowanych	-	-
4. Przychody z tytułu odsetek za opóźnienia w dokonywaniu przez banki opłat rocznych	6.048,02	18.897,14
5. Przychody z tytułu odsetek za opóźnienia w spłatach przez banki pożyczek i odsetek od pożyczek	727,44	3.878,60
II. Koszty realizacji zadań statutowych	-	-
1. Odsetki z tytułu kredytów otrzymanych z NBP	-	-
2. Pozostałe	-	-
III. Wynik działalności statutowej (I-II)	34.500.346,55	68.311.075,87
IV. Wynik na operacjach finansowych	142.643.121,66	200.443.666,29
1. Papierami wartościowymi	140.985.289,26	200.302.221,33
2. Pozostałych	1.657.832,40	141.444,96
V. Koszty działalności Funduszu	16.442.604,88	16.818.936,84
1. Usługi obce	3.571.185,60	3.692.026,65
2. Wynagrodzenia	10.346.354,85	10.455.212,24
3. Narzuty na wynagrodzenia	1.263.190,16	1.286.107,78
4. Pozostałe	1.261.874,27	1.385.590,17
VI. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2.540.745,23	2.559.553,25
VII. Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	-	-
VIII. Rozwiązanie rezerw i zmniejszenia dotyczące aktualizacji	-	250.000,00
IX. Pozostałe przychody	216.493,39	334.177,62
X. Pozostałe koszty	197.328,55	649.182,22
XI. Wynik z działalności operacyjnej (III+IV-V-VI-VII+VIII+IX-X)	158.179.282,94	249.311.247,47
XII. Wynik na operacjach nadzwyczajnych (strata)	-	-
1. Zyski nadzwyczajne	-	-
2. Straty nadzwyczajne	-	-
XIII. Wynik finansowy Funduszu (XI+XII)	158.179.282,94	249.311.247,47
1. Zysk (wartość dodatnia)	158.179.282,94	249.311.247,47
2. Strata (wartość ujemna)	-	-

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2003 R.

	w zł	
	12 miesięcy zakończonych 31.12.2003 r.	12 miesięcy zakończonych 31.12.2002 r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Wynik finansowy netto (zysk/strata)	158.179.282,94	249.311.247,47
II. Korekty o pozycje:		
1. Amortyzacja	2.540.745,23	2.559.553,25
2. Rezerwy na należności zagrożone, tworzone w ciężar kosztów	-	-
3. Inne rezerwy tworzone w ciężar kosztów działalności Funduszu	-	(250.000,00)
4. Zmiana stanu należności i roszczeń	(318,52)	36.583,89
5. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów) oraz funduszy specjalnych	13.955.328,82	11.775.019,19
6. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	81.436,80	81.436,80
7. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	-	-
8. Pozostałe pozycje	(24.307,45)	342.782,54
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej (I±II)	174.732.167,82	263.856.623,14
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Nabycie/Sprzedż wartości niematerialnych i prawnych	(20.797,23)	(272.441,83)
II. Nabycie/Sprzedż składników rzeczowego majątku trwałego	(634.410,85)	(561.377,36)
III. Nabycie/Sprzedż bonów skarbowych, bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego, obligacji	(341.516.092,27)	(611.073.468,66)
IV. Udzielone/Zwrócone pożyczki z funduszu pomocowego	(103.958.275,32)	147.442.835,66
V. Udzielone/Zwrócone pożyczki z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych	(1.623.485,00)	(5.492.768,00)
VI. Nabyte/Zbyte wierzytelności	-	-
VII. Otrzymane/Zwrócone odsetki	25.405.867,27	15.412.016,66
VIII. Pozostałe pozycje	-	-
IX. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I±II±III±IV±V±VI±VII±VIII)	(422.347.193,40)	(454.545.203,53)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Zmiana stanu funduszu statutowego	-	-
II. Zmiana stanu funduszu pomocowego (wpłata składki rocznej)	245.200.883,18	191.080.636,37
III. Zmiana stanu funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych	-	26.918,32
IV. Zaciąganie/Splata krótkoterminowych kredytów i pożyczek bankowych	-	-
V. Zapłacone/Zwrócone odsetki	-	-
VI. Pozostałe pozycje	-	-
VII. Środki pieniężne netto z działalności finansowej (I±II±III±IV±V±VI)	245.200.883,18	191.107.554,69
D. Zmiana stanu środków pieniężnych netto (A+B+C)	(2.414.142,40)	418.974,30
E. Środki pieniężne na początek roku obrotowego	3.008.002,28	2.589.027,98
F. Środki pieniężne na koniec roku obrotowego (D+E)	593.859,88	3.008.002,28